מידעון בנושא מדרגות, סימן ופס אזהרה במהלכי מדרגות במוסד בריאות קיים

הגדרה

סימן ופס אזהרה הינם אמצעים שנדרש להתקין במהלכי מדרגות ומהווים אמצעי בטיחות והתרעה עבור אנשים כבדי ראייה. במדרגות בשטחי חוץ ושטחי פנים, בין שהן חלק מחדר מדרגות או שאינן חלק מחדר מדרגות, יתקיימו תקנות התאמות נגישות לשירות בריאות ומקומות נתינתם, 2016, תוספת ראשונה (20) ותוספת שניה (9), המפנות להוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בניין קיים 2012, תוספת ראשונה, פרט משנה 12, טור ג' (1,ג). הוראות הביצוע על פי כל חלקי תקן ישראלי 1918.

מיקום ההתקנה

מיקום סימן אזהרה

- מיקום סימן האזהרה בראש מהלך המדרגות על פי ת"י 1918 חלק 2, סעיף 2.4.6
- אם קיים רצף של כמה מהלכי מדרגות שקצותיהם מרוחקים זה מזה (פודסטים) ביותר מ-2 מטר; יותקן סימן אזהרה בראש המהלך הבא של המדרגות.
- אין דרישה להתקין סימן זה בתחתית גרם המדרגות.
- גוון משטח האזהרה צריך להיות בניגוד חזותי למשטח שעליו הוא מתוקן

צילום 1- מיקום משטח אזהרה בראש גרם מדרגות. המיקום לא נכון ביחס לקצה השלח

צילום 2- משטח אזהרה ללא ניגוד חזותי למרצפות וממוקם מתחת לשלח האחרון

צילום 3- במשטח עליון סימן אזהרה מותקן נכון, במשטח תחתון לא צריך להיות מותקן, מכיוון שעומק הפודסט אינו מעל 2 מ', אין צורך שבכל פודסט יהיה סימן אזהרה. יש ניגוד חזותי

סימן אזהרה טבלת דוגמאות

בטבלה זו מתוארים חומרים שונים של סימני אזהרה. המידע מתייחס לאופן ההתקנה ותחזוקה

	תמונה	אופן ההתקנה	תחזוקה
מסמרות	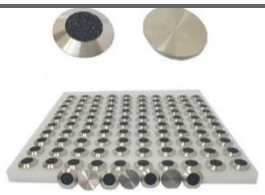	המסמרות מותקנות בקידוח לתוך המשטח ויש להם מראה ויזואלי אסתטי ומשתלב ברצפה, בהשוואה לסוגי משטחים אחרים. יש לשים לב שהמסמרות בניגוד חזותי לרצפה	ללא תחזוקה. אם המסמרות יוצאות לרוב בגלל התקנה לא נכונה
פוליאוריתן	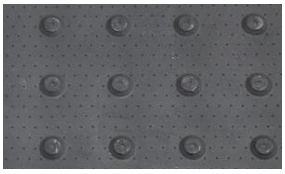	משטח עם סימני אזהרה במידה 60/120 ס"מ בגוונים שונים. מודבק אל המשטח	המשטח יכול להתרומם בצדדיו בגלל הדבקה לא תקינה
נירוסטה	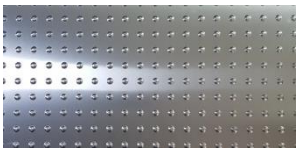	משטח עם סימני אזהרה במידה 60/120 ס"מ המודבק אל המשטח	המשטח יכול להתרומם בצדדיו בגלל הדבקה לא תקינה
אריחים		אריחים במידות של 20/20 ס"מ עם בליטות של סימני אזהרה. ההתקנה דורשת הסרה של המשטח שבו נדרש להתקין וריצוף באמצעות האריחים	ללא

מיקום פסי אזהרה

- פסי אזהרה יותקנו בקצה כל שלח בכל מדרגה. מטרתם לסמן לאנשים כבדי ראייה את קצות השלחים ולזהות את קצה המדרגה. להרחבה ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.6.7
- גוון פסי האזהרה צריך להיות בניגוד חזותי למשטח שעליו הוא מתוקן
- מידות פסי האזהרה, נקבעו כך כדי שיהיה ניתן לזהות את קצות המדרגה לכל רוחבן.

צילום 4: פסי אזהרה במדרגות חוץ, מולחמים מקצה לקצה, בניגוד חזותי

פסי אזהרה טבלת דוגמאות

בטבלה זו מתוארים חומרים שונים של פסי אזהרה. המידע מתייחס לאופן ההתקנה ותחזוקה:

	תמונה	אופן ההתקנה	תחזוקה
פס אזהרה מולחם		פס אזהרה המולחמים על פני המשטח	ללא. מומלץ במדרגות חוץ
פס אזהרה אינטגרלי	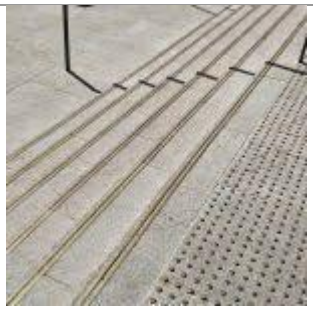	פס אזהרה הינו חלק משלח המדרגה. מומלץ במדרגות חדשות.	

סוגי חדרי מדרגות

תקנות התאמות נגישות לשירות בריאות ומקומות נתינתם, 2016, תוספת ראשונה (20), מגדירות שני סוגים של גרמי מדרגות:

א. מדרגות שאינן חלק מחדר מדרגות בשטחי פנים וחוץ- מדרגות שיש שימוש משמעותי של ציבור המבקרים- דרישות מחמירות לפי תקנות בניין קיים, פרט משנה (12) טור ג, א1.
ב. חדרי מדרגות עם שימוש מצומצם מאוד על ידי הציבור, לאחר בדיקת מורשה נגישות שירות התייחסות כמדרגות שהן חלק מחדר מדרגות- דרישות מקלות לפי תקנות בניין קיים, פרט משנה (12) טור ג, א2.

טבלה המסכמת את הדרישות של חדרי מדרגות שונים

	כל מדרגות בבי"ח- התייחסות כמדרגות שאינן חלק מחדר מדרגות. דרישות א.1- מחמיר	אם שימוש מצומצם מאוד על ידי הציבור (לפי בדיקת מורשה נגישות שירות)- התייחסות כמדרגות שהן חלק מחדר מדרגות. דרישות א.2- מקל	
בית אחיזה	ימין+ שמאל	בית אחיזה אחד	
פסי אזהרה	כן	רק אם יש שימוש נוסף לציבור כגון בית שימוש	ת"י 1918, 3.1, 2.6.7 ב
משטחי אזהרה	כן	רק אם המעבר מהקומה למדרגות אינו מופרד בדלת	ת"י 1918, חלק 2, 2.4.5

צילום 5 בתי אחיזה ימין ושמאל

התקנת בתי אחיזה

בבית אחיזה יתקיימו דרישות אלה:

(1) בית אחיזה מאפשר לאדם עם מוגבלות לאחוז בו לכל אורך הדרך שבה הוא מותקן
(2) הפן העליון של בית אחיזה הוא בגובה 85 עד 95 ס"מ מפני הכבש או המדרגות
(3) בית האחיזה הוא קשה ויציב
(4) מסביב לבית אחיזה יש מרווח חופשי לגריפת יד שהיקפו 4 ס"מ לפחות מהפנים החיצוניים של בית-האחיזה
(5) קטע בית אחיזה באורך 20 ס"מ שתחילתו מקצה בית האחיזה הוא בניגוד חזותי לסביבתו. אולם אפשר שתחילת קטע כאמור תהיה מ-20 הס"מ שלאחר תחילת קצה בית האחיזה, אם הוא בית אחיזה שאינו צמוד לקיר ואם הקטע האמור מורכב משני גוונים בניגוד חזותי זה לזה התופסים כל אחד מחצית מאורך הקטע.
(6) מסעד העומד בדרישות תקן ישראלי ת"י 1142 מעקים ומסעדים, ישמש גם בית אחיזה, ובלבד שמתקיימות בו הנחיות (1)- (5)
(7) ברצף מהלכי מדרגות, שלאורכם נמצאים בתי אחיזה, ממוקמים בתי האחיזה באותו מיקום ביחס לכל אחד ואחד ממהלכי המדרגות.